

Talepapir

Arrangement: Samrådsspørgsmål K (IFU alm. del)

Hvornår: 14. september 2023 kl. 11.00

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Tekst:

Samrådsspørgsmål K

Vil ministeren i relation til notatet vedrørende ordning med individuelle samtaler og evt. individuel behandling af ansøgninger om dansk statsborgerskab i Folketingets Indfødsretsudvalg, jf. IFU alm. del – spm. 138 redegøre for, om regeringen vil støtte den beskrevne model i notatet, og hvis det ikke er tilfældet, præsentere en model for hvordan individuelle samtaler kan indgå i processen ved ansøgning om statsborgerskab, som regeringen kan støtte?

30. juni 2023

Sags nr. 2023 - 9892
Akt-id 2365436

Tale:

[Indledning]

- Tak for spørgsmålet.
- Indførsel af individuelle samtaler vil kræve en del overvejelser af forskellig karakter, som er beskrevet i

den redegørelse, der blev oversendt til udvalget den 12. juni i år.

[Redegørelse]

- Som det fremgår af redegørelsen, vil en mulig ordning kunne tilrettelægges sådan, at der udformes et antal screeningsspørgsmål [med afsæt i schweiziske og østrigske erfaringer], som skal afdække ansøgernes holdning til demokrati og frihedsrettigheder, og som ansøgerne skriftligt i forbindelse med indgivelse af en ansøgning skal svare på.
- Som alternativ eller supplement til de konkrete spørgsmål vil der også kunne stilles krav om, at ansøgerne skal indgive en motiveret ansøgning om dansk statsborgerskab.
- Der vil skulle tages stilling til, om samtlige ansøgere eller kun et udvalg af ansøgere skal til en individuel samtale.

- I forhold til sagsbehandlingen er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at en eventuel udvælgelse af ansøgere ikke bør foretages af ministeriet, men af Indfødsretsudvalget [ca. 5.000 sager årligt].
- Den skitserede model må forventes at have betydelige økonomiske konsekvenser på Udlændinge- og Integrationsministeriets område og i endnu større omfang på Folketingets område.

[Retlig vurdering af modellen]

- Det følger således af grundloven [§ 44, stk. 1,] at ingen udlænding kan få dansk indfødsret uden ved lov (naturalisation).
- Og bestemmelsen indebærer, at det ikke ved lov kan overlades til en forvaltningsmyndighed efter et frit skøn at afgøre, om en ansøger kan erhverve dansk statsborgerskab.
- Det betyder, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke ville kunne afholde samtaler og på den baggrund

foretage et skøn over, om ansøgeren opfylder de kriterier, som Folketinget har lagt.

- Grundloven er dog ikke til hinder for, at der indføres en ordning, hvorefter der gennemføres individuelle samtaler med henblik på at afdække ansøgernes holdning til demokrati og frihedsrettigheder.
- Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at samtalerne skal holdes af et eller flere medlemmer af Folketinget, idet det vil alene være op til lovgivningsmagten at vurdere, hvorvidt den enkelte ansøger på baggrund af den individuelle samtale bør meddeles statsborgerskab.
- Det er således op til Folketinget, herunder Indfødsretsudvalget, at beslutte, om der skal gennemføres en ordning med individuelle samtaler med ansøgere om dansk statsborgerskab.
- Ordningen vil skulle udformes inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, herunder diskriminationsforbuddet i statsborgerretskonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

- En ordning vil også skulle tage højde for, at en ansøgning om statsborgerskab efter statsborgerretskonventionen skal behandles inden for rimelig tid.

[Afslutning]

- Jeg synes, at det er vigtigt at have for øje, at formålet med samtalerne – i hvert fald i min optik – bør være at frasortere de ansøgere, der ikke lader sig integrere i Danmark. Tildeling af dansk statsborgerskab er ikke en ret. Dansk statsborgerskab er noget, som man skal gøre sig fortjent til.
- Spørgsmålet er så, om det kan lade sig gøre i praksis, for ellers vil samtalerne jo bare være et dyrt gummistempel.
- Vi har allerede i dag nogle gode, effektive og stramme betingelser, som de, der søger om dansk statsborgerskab, skal opfylde.

- Vi har bl.a. senest i 2021 indført et beskæftigelseskrav, så det er et krav, at ansøgerne skal bidrage til det danske samfund.
- Herudover har vi ad flere omgange skærpet vandelskravet, så vi også her stiller strenge (og berettigede) krav til ansøgernes opførsel.
- Og så har vi jo en række andre betingelser, der skal være opfyldt, såsom sprogkrav, kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie, selvforsørgelse og deltagelse i en grundlovsceremoni med håndtryk.
- Tak for ordet.